

Instytut Pamięci Narodowej

<https://ipn.gov.pl/pl/wydawnictwo/do-pobrania/publikacje-obcojezyczne/233059,Nauke-w-jezyku-polskim-trzeba-calkowicie-i-brutalnie-wytepic-Straty-osobowe-pomo.html>
28.02.2026, 06:55

„Naukę w języku polskim trzeba całkowicie i brutalnie wytepić...”. Straty osobowe pomorskiego nauczycielstwa 1939–1945

04.12.2024

Przedwojenni nauczyciele działający na terenie Pomorza Gdańskiego, na co dzień odpowiedzialni za przekazywanie wiedzy kolejnym pokoleniom, byli również liderami lokalnych społeczności, stanowili jego elitę. Z tego względu znaleźli się na przygotowanych przez Niemców latem 1939 r. listach proskrypcyjnych. Zawierały one informacje o przedstawicielach "warstw przywódczych narodu polskiego" przewidzianych do eksterminacji.

Pomorskie nauczycielstwo poniosło w czasie II wojny światowej większe straty niż w jakimkolwiek innym regionie kraju. Zabity został co piąty pedagog z województwa pomorskiego.

[Poprzedni Strona](#)
[Następny Strona](#)

Edukacja, II wojna światowa

Bartosz Januszewski

„Naukę w języku polskim trzeba całkowicie i brutalnie wytępić...”

Straty osobowe pomorskiego nauczycielstwa 1939–1945

 „Education in Polish must be
completely and brutally eradicated...”

Casualties among Pomeranian teachers 1939–1945

 „Polnischer Unterricht muss restlos
und brutal ausgerottet werden...”

Personelle Verluste der Lehrerschaft Pommerellens 1939–1945

INSTYTUT PAMIĘCI
NARODOWEJ
Oddział w Gdańsku

85

85. rocznica wybuchu
II wojny światowej

1-1029675

Pliki do pobrania

[„Naukę w języku polskim trzeba całkowicie i brutalnie wytępić...”. Straty osobowe pomorskiego nauczycielstwa 1939-1945 \(pdf, 9.96 MB\)](#)